

14.12.2021

VN/24865/2021

Etelä-Savon hyvinvointialueneuvottelu

Aika: 14.12.2021 klo 9.00 – 12.00

Paikka: Teams

Alueen edustajat

Sami Sipilä, muutosjohtaja, Etelä-Savon hyvinvointialue

Saara Tavi, kuntayhtymäjohtaja, Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Risto Kortelainen, kuntayhtymän johtaja, Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä

Santeri Seppälä, terveystalvelujen johtaja, Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä

Jaana Luukkonen, johtajaylilääkäri, Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Niina Kaukonen, projektipäällikkö, Etelä-Savon hyvinvointialue

Ilkka Fritius, kuntayhtymän johtaja, Vaalijalan kuntayhtymä

Pelastustoimen toimiala

Seppo Lokka, pelastusjohtaja, Etelä-Savon pelastuslaitos

Ministeriöiden edustajat

Veli-Mikko Niemi, osastopäällikkö, STM, puheenjohtaja

Taina Mäntyranta, johtaja, STM, varapuheenjohtaja

Salme Kallinen, neuvotteleva virkamies, STM

Maarit Hiltunen-Toura, erityisasiantuntija, STM

Antto Korhonen, neuvotteleva virkamies, VM

Jari Mäkäläinen, erityisasiantuntija, VM

Janne Koivukoski, pelastusneuvos, SM

Tiina Snellman, neuvotteleva virkamies, SM

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen arviointipäällikkö asiantuntijana

Nina Knape, tiimipäällikkö, arviointipäällikkö, THL

OSA 1 klo 9.00 – 9.30

1. Tilaisuuden avaus

Puheenjohtaja Veli-Mikko Niemi avasi tilaisuuden.

2. Läsnäolijoiden toteaminen, asialistan hyväksyminen ja neuvottelujen tavoitteiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat ja hyväksyttiin asialista. Tämän vuoden neuvottelut ovat harjoitusneuvottelut, joissa kuitenkin jo noudatetaan vahvistettuja lakeja. Hyvinvointialueneuvottelujen fokus on järjestämistehtävän siirtymisessä ja uudistuksen toimeenpanossa.

Neuvottelujen tarkoituksena on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021) 24 § mukaan ja pelastustoimen järjestämistä koskevan lain (613/2021) 10 § mukaan § on yhteisen tilannekuvan tarkastelu ja hyvinvointialueen järjestämistehtävän strategisen tason ohjaus sosiaali- ja terveydenhuollon/pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet huomioiden sekä ministeriöiden ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön edistäminen. Neuvotteluissa seurataan ja arvioidaan hyvinvointialueen järjestämisvastuun toteutumista. Niissä käsitellään hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen tavoitteita sekä niitä tukevia toimenpiteitä. Ohjaavat ministeriöt voivat tarvittaessa antaa hyvinvointialueelle järjestämistä koskevia toimenpidesuosituksia.

3. Alueellinen puheenvuoro

Alueellisen puheenvuoron piti muutosjohtaja Sami Sipilä. Sipilä nosti esille huolen Etelä-Savon hyvinvointialueen tarvekertoimiin perustusvan rahoituksen riittävydestä ja kahden sairaalan rahoituksen varmuudesta. Hän toi esille alueen kausiasukkaiden suuren määrän, mikä osaltaan lisää palvelutarvetta (erit. päivystys- ja pelastustoimeen palvelutarve). Väestömäärä vähenee alueella, mutta väestön väheneminen ei vähennä kuluja samassa suhteessa. Lisäksi Sipilä toi esille kuntien ja sote-/pelastustoimijoiden välisen intressiristiriidan budjetoinnissa. Muina teemoina Sipilä kertoi Etelä-Savossa tehdyn palkkaharmonisointia etupainotteisesti ja Vaalijan erityishuolto-piirin integroimisen hyvinvointialueeseen vaativan paljon työtä. Hän korosti, että uuden sukupolven yhteistyöaluetö on välttämätön.

Sipilä korosti puheenvuorossaan palvelujen järjestämistä asiakaslähtöisesti ja hakien rohkeita ratkaisuja uuden palvelumuotoilun kautta. Asiakaslähtöiseen palveluintegraatioon pyritään käytännön ratkaisuin ei laatikkoleikein. Tavoitteena, että asiakkaalla on yksi kontaktipiste ja asiakas-suunnitelma on synkronoitu eri palveluiden kesken. Valtion kehittämishankerahoituksesta on ollut apua alueen palvelujen uudistamisessa.

OSA 2 klo 9.30 – 10.55

4. Alueen valmistelun ja toimeenpanon tilanne hallinnon, sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen näkökulmasta

4.1 Tilannekuva, nostot huolenaiheista

Salme Kallinen, kertoi, että alueen kanssa marraskuussa käydyin tilannekuvakeskustelun perusteella alueen toimeenpano etenee suunnitellusti ja aikataulun mukaisesti. Tilannekeskusteluissa on noussut esille alueen näkemys rahoituksen riittämättömyydestä hyvinvointialueen ottaessa järjestämisvastuun. Palkkojen harmonisoinnin ennustetaan osaltaan vaikuttavan rahoituksen riittämättömyyteen.

Vaalijalan erityishuolto-piirin purkaminen on vaativa tehtävä. Etelä-Savo neuvottelee asiasta Pohjois-Savon kanssa ja selvittää asiaa asiakkaiden, henkilöstön ja kiinteistöjen osalta liittyen siihen, miltä osin nämä säilyvät Etelä-Savossa ja miltä osin muualla. Asia on haastava myös sopimus-selvitysten näkökulmasta, sopimuksia on paljon. Myös perusopetuksen järjestäminen kehitysvammaisille lapsille on ratkaistava tässä yhteydessä.

ICT-hankintojen osalta Etelä-Savossa selvittää juridisia mahdollisuuksia suoraan hankintoihin ja muihin vaihtoehtoihin. Viestintä on hoidettu mallikkaasti Etelä-Savossa. Yhdyspintatyössä hyvinvointialueen tulee nimetä yhteistyötahot ja aikataulutettava yhteistyö (ml. viestintä).

Sami Sipilä kertoi, että talousvalmistelussa on edelleen resurssivajasta. Taloussimulatio ei ole vielä kunnossa, mutta valmistelu etenee. Omaisuuden ja toimitilojen osalta ei erityistä huolta. Vaalijalan osakkaiden kanssa käyty keskusteluja. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluissa on päädytty yhteistyöhön Monetra-konsernin kanssa. Aster-hankkeen kaduttua ICT-ratkaisuista ollaan alueella huolissaan. Alueella on paljon tarvetta tietojärjestelmien yhtenäistämiseksi. Kuntayhtymissä on samat järjestelmät, mutta sosiaalitoimessa on erilaisia järjestelmiä. Tietojärjestelmiä koskeva selvitys on tehty, mutta tietojärjestelmien yhtenäistämisen ratkaisua ei vielä ole, ratkaisuvaihtoehtoja hakeva selvitys käynnistymässä 2022. Alueen tietopohja on hajanainen ja tieto ei ole vertailukelpoista. Lisäys 31.3.2022: Hyvinvointialue on päättänyt järjestää talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut itse eikä hankkia Monetralta.

Risto Kortelainen kertoi, että uuden luominen on alueella hyvässä käynnissä. Ennakollisia hyötyjä haetaan jo nyt, tehdään yhdessä asioita, ei odoteta vuotta 2022. Järjestetään toimintoja jo 2022 niin paljon kuin mahdollista. Yhteistyösuunnitelma hyvinvointialueen ja sen yhdyspintojen/yhteistyötahojen kanssa valmistuu jouluuun mennessä. Alueen VATE on 10 jäseninen. VATE on kuntapainotteinen, sen jäsenistä kuusi on kunnanjohtajia, kaikki Etelä-Savon kunnanjohtajat koolla, yhteistyö on toimivaa. Myös osallisuustyö on käynnissä, tammikuun VATE:n kokouksessa esitellään osallisuussuunnitelma.

Sipilä kertoi, että VATE:n yhteistyötoimikunta on aktiivisesti ollut koolla ja yhteistyö on ollut hyvää. Henkilöstön tunteja on noussut esille ja niitä on kuultu. YT-toimikunta on koettu hyvänä. Henkilöstöjärjestöt ovat mukana yhteistyössä. Henkilöstön saatavuus on kuitenkin ongelma.

Vaalijalan henkilöstö jakaantuu alueittain ja henkilöittäin. Etelä-Savon puolella henkilöstöllä usko, että muutokset tulevat olemaan kohtuullisia. Peruskouluopetuksen järjestäminen on myös edennyt (Sateenkaari-koulu).

Yhteistyöalueen (YTA-sopimus) odottavat aloittamista. YTA on erityishuollon ja yliopistosairaalan osalta tärkeä. Itäisen alueen muutosjohtajien välinen yhteistyö on toimiva.

Taina Mäntyranta totesi, että ministeriön järjestämät YTA-neuvottelut alkavat helmikuussa. Tavoitteena on, että YTA-alueita koskeva asetus saadaan voimaan vuoden 2022 alussa.

4.2 Kustannuskehitys ja investoinnit

Alueen sote-nettokäyttökustannukset olivat v.2020 yhteensä 597,6 milj. euroa, josta suurin osuus muodostui erikoissairaanhoidosta (38 %). Asukaskohtaiset erikoissairaanhoidon, ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoivan sekä kotihoidon kustannukset ovat maan korkeimpien joukossa. Vuodesta 2016 asukaskohtaiset kustannukset ovat kasvaneet reaalisesti 10,8 % (koko maa 6,9 %). Kasvu oli suhteellisesti suurinta työikäisten palveluissa (106 %) sekä alle 18 –vuotiaisiin suhteutettuna lastensuojelun avohuoltopalveluissa (74 %) ja muissa lasten ja perheiden sosiaalihuollon avopalveluissa (63 %). Kustannukset ovat pienentyneet suhteellisesti eniten ikääntyneiden ja vammaisten laitoshoidossa.

Alueen asukkaiden somaattisen erikoissairaanhoidon tuottavuus oli v. 2020 kolme prosenttia parempi kuin maassa keskimäärin. Somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioitu käyttö oli kahdeksan prosenttia ja kustannukset viisi prosenttia suuremmat kuin maassa keskimäärin. Väestön ikärakenteen muutoksiin pohjautuvien ennustelaskelmien mukaan Etelä-Savon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden kustannusten arvioidaan kasvavan vuosina 2020–2030 keskimäärin 0,7 prosenttia vuodessa (koko maassa 1,4 %).

Tehtäväkokonaisuus pelastustoimi sisältää pelastustoiminnan, turvallisuuspalveluiden ja tukipalveluiden kustannukset. Pelastustoimen käyttötalouskulujen reaalinen kasvu on ollut lineaarista. Käyttötalouskulujen reaalinen kasvu oli vuosien 2015 ja 2020 välillä on ollut lähes 28 milj. €. Suurinta kasvu on ollut vuokratuloissa (13 milj. €) ja henkilöstö-kuluissa (7 milj. €). Vuosien 2015–2020 käyttötalous-kulujen reaalinen kasvu on ollut keskimäärin 1,3 % vuodessa. Pelastustoimen käyttötalouskulujen reaalinen vuosimuutos on ollut kuntien peruspalveluiden hintaindeksin vuosimuutosta suurempaa.

Essoten investointimenot olivat v. 2020 yhteensä 18,4 milj. euroa, josta rakennusinvestointien osuus 73 %. Tärkeimmät kohteet olivat Perhetalon uudisrakennus sekä päivystyksen laajennus ja peruskorjaus. Mielen ja kuntoutuksen talo -uudisrakennusta varten on myönnetty 41,2 milj. euron investointilupa v.2020. Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän investointimenot olivat v. 2020 yhteensä 10,7 milj. euroa, josta rakennusinvestointien osuus oli 9,9 milj. euroa. Savonlin-

nan keskussairaalan perusterveydenhuollon uudisrakennukselle myönnetty 20 milj. euron suuruinen poikkeuslupa v.2017. Uudisrakennuksen kokonaiskustannuksien arvioidaan olevan 27,8 milj. euroa.

Antto Korhonen kysyi, miten valmistelu talouden näkökulmasta etenee, miltä lähtöhetki näyttää, entä lainahoitovaltuus ja mahdollisuus investointeihin? Alueelta vastattiin, että talousarvion simulaatioissa ongelmana se, tehdäänkö se kuntien taloustietojen vai lakkaavien sote- ja pelatietojen osalta. Investointisuunnitelma on kasattu. Muutostaloukset on kasattu ja valmista joulukuun loppuun mennessä. Kiire tehdä talouden kokonaiskuvaa, siihen päästää vuoden vaihteen jälkeen. Talousarviokiireiden jälkeen saadaan resurssia tähän työhön. Lainanottovalmius on huolestuttava asia. Uhkaavasti lähestymme nolaa. Alueella henkilöstön palkkaerot ovat suuret. Mallittainen palkkaharmonisointi alueen suurilla palkkaeroilla ei ole mahdollinen. Myös työaikalainsäädäntö tuo myös isoja haasteita.

4.3 Tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen

Alueella käytössä useita asiakas- ja potilastietojärjestelmiä. Neljän sairaanhoitopiirin yhteinen Aster-potilastietojärjestelmähanke kaatui syksyllä 2021. Kahdella sairaanhoitopiirillä lukuisia erillisiä järjestelmiä mm. laboratorio- ja kuvantamisjärjestelmät. Alueella tullaan toteuttamaan mittava järjestelmien yhtenäistäminen. Päätöstä tietojärjestelmien yhtenäistämisen ratkaisusta ei vielä ole, selvitys ratkaisuvaihtoehdoista käynnistyy vuoden 2022 alussa.

Etelä-Savossa ei ole yhtenäistä järjestelmäratkaisua, joten alueen tietopohja on hajanainen ja tieto ei ole vertailukelpoista. Essotessa on tehty tiedolla johtamisen strategia vuonna 2017. DigitalFinlandin tietojohdamisen alkukartoituskyselyssä hyviä arvioita saivat oman organisaation myönteinen asenne tietojohdamista kohtaan sekä se, ettei tietojohdamista pidetä vain tietojärjestelmäprojektina.

Sami Sipilä kertoi, että tällä hetkellä alueella on käytössä noin 700 – 800 erillistä tietojärjestelmää. Tavoitteena on tietojärjestelmien määrän väheneminen 100 – 200 järjestelmään. Tietojärjestelmien yhtenäistämisen ratkaisun valmistelu on edennyt hyvin ja tietojohdamisen kehittämissuunnitelma on laadittu.

Siirtyminen erillisiin osioihin

OSA 3 klo 11.00 – 12.00

5. Erilliset osiot: sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimi

5.1. Sosiaali- ja terveydenhuolto

Osallistujat:

Veli-Mikko Niemi, osastopäällikkö, STM, puheenjohtaja

Taina Mäntyranta, johtaja, STM, varapuheenjohtaja

Salme Kallinen, neuvotteleva virkamies, STM

Maarit Hiltunen-Toura, erityisasiantuntija, STM

Antto Korhonen, neuvotteleva virkamies, VM

Jari Mäkäläinen, erityisasiantuntija, VM

Nina Knape, tiimipäällikkö, arviointipäällikkö, THL Sami Sipilä, muutosjohtaja, Etelä-Savon hyvinvointialue

Saara Tavi, kuntayhtymäjohtaja, Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Risto Kortelainen, kuntayhtymän johtaja, Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä

Santeri Seppälä, terveystalvelujen johtaja, Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä

Jaana Luukkonen, johtajaylilääkäri, Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Niina Kaukonen, projektipäällikkö, Etelä-Savon hyvinvointialue
Ilkka Fritius, kuntayhtymän johtaja, Vaalijalan kuntayhtymä

THL:n asiantuntija-arvion mukaan Etelä-Savo on maantieteellisesti vesistöinen alue, missä ikääntyneiden (75 +) osuus väestöstä on maan suurin (14,2 %) ja väestö vähenee nopeasti. Sairastavuus suurta (THL:n ikävakiomaton sairastavuusindeksi + 24 %) ja työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuus maan suurimpia. Alueella (9+4 kuntaa) toimii kaksi sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymää, Essote ja Sosteri. Alueella kaksi keskussairaala, joiden välinen työnjako vaatii työstämistä. Useiden ammattiryhmien asiantuntijoista pulaa (mm. erikoislääkäreistä, sosiaalityöntekijöistä, puheterapeuteista ja psykologeista).

Digitaalisten palvelujen kehittäminen on strategisesti painotettu tavoite sekä Essotessa että Sosterissa. FinSote-kyselyn mukaan v.2020 sote-palveluja käyttäneistä aikuisista maan pienin osuus oli asiointu sähköisesti sosiaali- ja terveystalvueluissa (13 %, koko maa 26 %). Etäasiointi kasvaa sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa. Sähköisen ajanvarauksen ja muiden sähköisten terveystalvuelujen mahdollisuudet ovat lisääntyneet koronapandemian vauhdittamana. Sosterin sähköisenä palvelualustana on Hyvis-palvelu. Essoten palvelualusta Kansalaisen terveystalvuelu. Omaolo-palvelu laajasti käytössä. Essoten alueella digilääkäri-pilotti, Sosterissa Kuura-digilääkäripilotti. Sosiaalipalveluissa sähköistä asiointia kehitetään.

Painopiste 1: Ehkäisevän ja terveyttä ja hyvinvointia edistävän työn järjestäminen alueellisena, monialaisena yhteistyönä

THL:n asiantuntija-arvion mukaan alueella toimii yhteinen alueellinen monialainen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-työryhmä, jonka kokoonkutsujana toimii Essote. Edustajat kunnista monialaisesti, myös järjestöistä edustus. Alueella myös kokoaikainen alueellinen hyvinvointikoordinaattori. Kuntien hyvinvoinnin edistämisen rakenteet Essoten alueen kunnissa sekä Pieksämäellä ovat aluehallintoviraston raportoinnin mukaan olleet melko vakaat, mutta vastaavat rakenteet Sosterin alueella ovat niukat. Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2018–2020 on laadittu koko Etelä-Savon ja Itä-Savon alueen väestöstä. Lisäksi erillinen lasten ja nuorten hyvinvointikertomus ja -suunnitelma laadittu koko alueen kattavasti. Elintapaohjaukseen panostetaan sekä Essoten että Sosterin alueella. Essotessa on kehitetty tiedolla johtamisen tueksi omia hyte-mittareita täydentämään kansallisia indikaattoritietoja.

Alueen vastauspuheenvuorossa todettiin, että, vastuuvaimistelijalle tullaan vastuuttamaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Hyvää pohjaa on jo tehty, mutta haasteena on se, miten saadaan konkreettsemaksi hyvinvointikertomus ja -suunnitelma. Kaikkiaan hyte-työ integroidaan hyvinvointialuestrategiaan.

Painopiste 2: Mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuus ja laatu mukaan lukien mielenterveyden edistäminen ja ehkäisevä päihdetyö

THL:n asiantuntija-arvion mukaan mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelutarve on suuri: psykoosin vuoksi erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja sekä työkyvyttömyyseläkkeellä mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi olevia on keskimääräistä selvästi enemmän. Itsemurhakuolleisuus on maan korkein. Lapset ja nuoret käyttävät kansallisesti vertailtuna run-

saasti psykiatrian palveluja. Strategisena tavoitteena Essotessa peruspalvelupainotteisuus ja hoidon oikea-aikaisuus, Sosterissa nopea palvelutarpeen tunnistaminen sekä nopea ja portaaton hoitopääsy. Monialaisella yhteistyöllä parannetaan palvelujen saatavuutta ja yhtenäistetään käytäntöjä. Sosterissa on käynnissä aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistaminen ja integraatio. Essotessa on alusta lähtien ollut tavoitteena, että palvelutaso ja käsittelyajat ovat yhtenevät koko alueella. Keväällä 2021 on käynnistynyt STM:n rahoittama itsemurhien ehkäisyn yhteistyöhanke Apua Ajoissa. Pulaa on lääkäreistä, sosiaalityöntekijöistä sekä psykologeista, mikä heijastuu hoitoon pääsyyn ja ostopalvelujen käyttöön, joiden ongelmana on osin henkilöstön vaihtuvuus.

Alueen vastauspuheenvuorossa todettiin yhteinen näkemys haasteesta. Etelä-Savon hyvinvointialueella on näköpiirissä 11-12 prosentin kasvu mielenterveyspalveluiden tarpeessa. Vaikka kehittämistyötä on tehty, tarvittaisiin hyvin paljon lisäsatsauksia mm. matalan kynnyksen mielenterveyspalveluihin ja psykiatrian alojen erikoissairaanhoidon. Etelä-Savoon tarvitaan lisää osaavia ammattilaisia. Todettiin myös, että lääkäreiden koulutuksessa tulisi painottaa nykyistä enemmän mielenterveysosaamista.

6. Tilaisuuden päätös

Puheenjohtaja päätti keskustelun klo 12.

5.2. Pelastustoimi

Osallistujat:

Janne Koivukoski, pelastusneuvos, SM, puheenjohtaja

Tiina Snellman, neuvotteleva virkamies, SM, sihteeri

Seppo Lokka, pelastusjohtaja, Etelä-Savon pelastuslaitos

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen

2. Osallistujien toteaminen

Todettiin osallistujat.

3. Pelastustoimen palvelutason arviointi

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen toteutuminen

Todettiin, että pelastustoimen toimintavalmius on hyvällä tasolla. Uuden viitostien varteen on nousemassa liiketoiminnan keskittymä, mikä on nousemassa ykkösriskialueeksi. Pelastustoimi arvioi, ettei kuuden minuutin toimintavalmiusaikaa tulla em. ruudun osalta saavuttamaan. Pelastustoimi on toteuttamassa vastemuutoksia, jolla valmiutta alueella sopimuspalokuntien kautta nostaa. Tarkoituksena on ohjeistaa sopimuspalokuntia mukaan myös pienempiin tehtäviin. Haasteena on esimerkiksi haja-asutusalueet, joita on kakkos- ja kolmosluokan ruuduissa pienissä kuntataajamissa, esim. Savonrannassa on kaksi kolmosluokan ruutua. Sopimuspalokunnan rooli on tällaisilla alueilla välttämätön toimintavalmiusaikojen saavuttamiseksi johtuen pitkistä välimatkoista. Ei ole voimavarojen järkevää käyttöä kohdentaa päätoimista henkilöitä tehtävämääriltään pienille alueille.

Valvonta ja tarkastukset

Todettiin, että palotarkastukset ovat pääosin toteutuneet valvontasuunnitelman mukaisesti. Palotarkastusten pöytäkirjoissa ilmeni kuitenkin pelastuslain ja hallintolain vaatimuksiin nähden puutteita. Tilanteen korjaamistarpeista oli käyty keskustelua aluehallintoviraston kanssa toukokuussa 2021. Korjaavina toimenpiteinä on epäkohtiin puututtu kohdentamalla koulutusta ja omaa ohjausta uudelle henkilöstölle palotarkastuksista ja pöytäkirjoista.

Valvontatyötä on pelastustoimessa pyritty kehittämään siirtämällä painopistettä tarkastustoiminnasta onnettomuuksien ehkäisyyn ja turvallisuusviestinnän työhön. Turvallisuusviestinnän toteuttamiseksi on pelastustoimella tarkoitus palkata uusi viestintäsuunnittelija. Paloturvallisuuden itsearviointia on myös toteutettu toimittamalla itsearviointikirje kiinteistöjen omistajille. Manuaalisen työn sijaan pelastustoimi odottaa sähköisen asiointin mahdollistavan järjestelmän käyttöönottoa, jolla palautekattavuutta saisi nostettua.

Sisäministeriö totesi, että jatkossa olisi hyvä seurata palautteita turvallisuusviestinnän kannalta, sillä aktivoi aktiivisia ihmisiä. Viestintää pitäisi kohdentaa asuintalojen palotarkastustoimintaan.

Suunnitelmat

Puutteellisia pelastustoimen suunnitelmia todettiin olevan toimintaohjeessa poikkeusolojen toimintavalmiuksien käytöstä sekä muista normaaliolojen toiminnasta poikkeavista toimintamalleista ja voimavaroista. Puutteita ilmeni myös kansainvälisen avun vastaanottamisen järjestelyt. Suunnitelmapuutteet todettiin korjattavaksi 1.3.2022 mennessä. Pelastustoimi totesi, että kansainvälisen avun antamisen järjestelyt tulevat kehittymään osana pelastuspalvelumekanismia, mitä kautta puutteet tulevat pääosin korjattua. Toisaalta pelastustoimi toi esille, että organisaation sopeutustoimet mm. päällystövirkojen osalta tulevat pitkällä tähtäimellä vaikuttamaan myös pelastustoimen suunnitelmavalmiuden heikkenemiseen.

Varautumisen ja väestönsuojelukokonaisuuden suunnitelmien todettiin olevan hyvässä kunnossa. Suunnitteilla on omatoimisen varautumisen valmiuskeskusverkosto, joka tullaan perustamaan osana hyvinvointialuetta. Tarkoituksena on antaa kuntalaisille palveluita häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa. Keskukseen tullaan palkkaamaan kaksi henkilöä, joista toinen hyvinvointialueelle ja toinen pelastuslaitokselle.

4. Hyvinvointialueen toimeenpanoon liittyvät kysymykset

Pelastustoimi on hyvin mukana johto ja valmisteluorganisaatiossa. Pelastustoimi kokee, että on päässyt tuomaan turvallisuusjohtamisen (riskienhallinta, ja omavalvonta, valmius ja varautuminen, huoltovarmuus, organisaatioturvallisuus, turvallisuus ja kriisiviestintä) näkökulmaa hyvin esille. Pelastusjohtaja vetää pelastustoimi ja turvallisuuspalveluiden organisointia. Lisäksi pelastusjohtaja on osallistunut Kuntaliiton hallintosääntövalmisteluun. Tarkoituksena on valmistella hallintosäännös Etelä-Savon hyvinvointialueelle tammikuussa ja toimittaa alustava versio kevään aluevaltuuston kokoukseen. Yksityiskohtaisen hallintosäännön aluevaltuusto vahvistaisi syksyllä sen jälkeen, kun konsernin organisoituminen ja hyvinvointialueen johto on vahvistettu.

Etelä-Savon pelastustoimesta on hyvinvointialueelle siirtymässä 180 päätoimista ja 550 sopimuspalokuntalaista. Osa sopimuspalokuntalaisista on henkilökohtaisella työsopimuksella. Ensihoidossa työskentelee ja on siirtymässä 50. Selvitystä tehdään ao. alatyöryhmässä.

Henkilöstön kuuleminen ja YT-menettelyitä toteutetaan Etelä-Savossa sekä hyvinvointialueen yhteisissä ryhmissä. Myös pelastuslaitoksella on omat vakiintuneet käytännöt, jossa tietoa henkilöstölle voidaan välittää.

Keskusteltiin myös, onko koronasta syntynyt käytäntöjä, jotka voisi siirtää normaalitoimintoihin. Pelastustoimi kertoi, että varallaoloa muutetaan vähemmän sitovaksi. Pienempien paloasemien

henkilöstä otetaan enemmän mukaan päivittäisiin aamunavauksiin. On hyödynnetty teams-yhteistyä ja järjestetty parin kuukauden välein yhteisiä teams-kokouksia. Erityisesti koulutuksiin on tällä saatu paremmin paikalle henkilöstöä.

Rahoituksen riittävyys on pidemmällä tähtäimellä haaste väestön vähenemiskehityksestä joutuessa. Asukasmäärään kiinnitetty rahoituspohja uhkaa tulevaisuudessa pelastustoimen palveluverkkoa. Pelastustoimen mielestä pitkässä juoksussa rahoituskriteereitä on tarpeellista pohtia, mikäli toimintavalmius halutaan säilyttää tavoitetasoilla eri riskiruuissa.

Pelastustoimi arvioi muutoksen edellyttämät voimavaratarpeet riittäväksi, ja myös ICT-muutoksen toteuttamisen asiantuntijuus on rekrytoinneilla onnistuttu turvaamaan.

5. Muut asiat

Ei käsitelty muita asioita.

6. Tilaisuuden päätös

Puheenjohtaja päätti tilaisuuden klo 12.